

Az online tér megjelenése a művészeti oktatásban

Váradi Judit, Józsa Gabriella,
Szűcs Tímea, Láda Júlia



DEBRECENI
EGYETEM



Új fejezet az oktatás történetében

Elméleti háttér 1.

- A világjárvány miatt a korlátozó intézkedések mellett, hogy a gazdaságot jelentősen lefékezték, az egyének, családok számára is kihívást jelentettek (Túróczi, Mester & Zéman, 2020), világszerte jelentős változásokat okozva az eddig megszokott életmódban.
- Magyarországon 2020. március 16-tól a világjárvány miatt a 1102/2020. (III. 14.) Korm. határozat alapján az oktatás minden szintjén és színterén a nevelés-oktatás tantermen kívüli, digitális munkarendben került megszervezésre. A valós tér helyett a virtuális tér internetes platformjai váltak az oktatás színterévé.
- 2020. április 8-ától az UNESCO adatai szerint 188 országban függesztették fel az iskolákat, amely világszerte több mint 1,5 milliárd fiatalt érintett (UNESCO, 2020).



DEBRECENI
EGYETEM

Elméleti háttér 2.

- Már a tanárképzés során fontos a digitális eszközök és alkalmazások használatának megismertetése a hallgatókkal. Kutatások szerint (Buda, 2020; Szabó és Dani, 2020):
 - Önfelkészítéssel a tanárjelöltek kb. 2/3-a megtanulta a digitális eszközök használatát
 - Több mint 4/5 részük motivált az IKT eszközök órai használatára
 - Stressz, nehézségek, nagyobb elvárások
- Az IKT eszközök zenetanulásban történő alkalmazásának igénye már jóval a pandémia előtt megjelent (Szabó, 2018)
 - Alkalmazások, programok (kottaolvasás, hangközfelismerés, zeneszerkesztés (zeneszerzés), ritmusképletek megtanulása, zeneszerzők munkásságának megismerése)
 - pl.: Zenesziget alkalmazás

Annak ellenére, hogy az IKT eszközök használata egyre inkább teret nyer a köznevelésben, a művészeti képzés adott sajátosságai miatt kevésbé alkalmazkodott a 21. század kihívásaihoz.



DEBRECENI
EGYETEM

A kutatásról

- A Debreceni Egyetem Neveléstudományi Doktori Program és a Zeneművészeti Kar **Művészetpedagógiai Kutatócsoportja az MMA MMKI támogatásával 2020 novemberében** indított kutatást, amelynek **célja**, hogy az online művészeti oktatás tapasztalatait és hatását, valamint a kultúrafogyasztás új megjelenési formáit vizsgálja.
- Az **online kérdőív** összeállítását két fókuszcsoportos interjú előzte meg, amelyen egy-egy kisváros 3-3 zenetanára vett részt.
- **A 48 zárt és nyitott kérdéset** tartalmazó mérőeszközt a kényelmi mintavétel módszerével vettük fel.
- A kutatás **célcsoportját** a zenei művészeti nevelésben alap-, közép- és felsőfokon részt vevő tanárok, oktatók alkotják, az ének-zene tanárok mellett hangszeres-, magánének-, valamint szolfézs és zeneelmélet tanárok, korrepetitorok, zenekar- és kórusvezetők alkotják (N=352).



DEBRECENI
EGYETEM

A minta jellemzése 1.

Átlagéletkor 44 év, a legfiatalabb kitöltő 21, míg a legidősebb 70 éves.

Nemek tekintetében a nők felülreprezentáltsága figyelhető meg (73%).

A minta 86%-a Magyarországon él, míg 13% külföldön

Hány helyen tanít?	
1	62%
2	27%
3	9%

Milyen szinten tanít?	
alapfok	83%
középfok	9%
felső oktatás	7%

A minta területi megoszlása

Magyarország
Svájc
Szlovákia
Németország
Kanada
Olaszország
Finnország
Észtország
Románia
Ukrajna

MEGYE	FŐ	%
Bács-Kiskun megye	12	3,5
Baranya megye	5	1,5
Békés megye	5	1,5
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	15	4,4
Csongrád megye	8	2,3
Fejér megye	8	2,3
Győr-Moson-Sopron megye	5	1,5
Hajdú-Bihar megye	68	19,8
Heves megye	3	0,9
Jász-Nagykun-Szolnok megye	20	5,8

MEGYE	FŐ	%
Komárom-Esztergom megye	6	1,7
Nógrád megye	1	0,3
Pest megye	82	23,8
Somogy megye	14	4,1
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	23	6,7
Tolna megye	3	0,9
Vas megye	6	1,7
Veszprém megye	11	3,2
Zala megye	2	0,6
Összesen	353	100

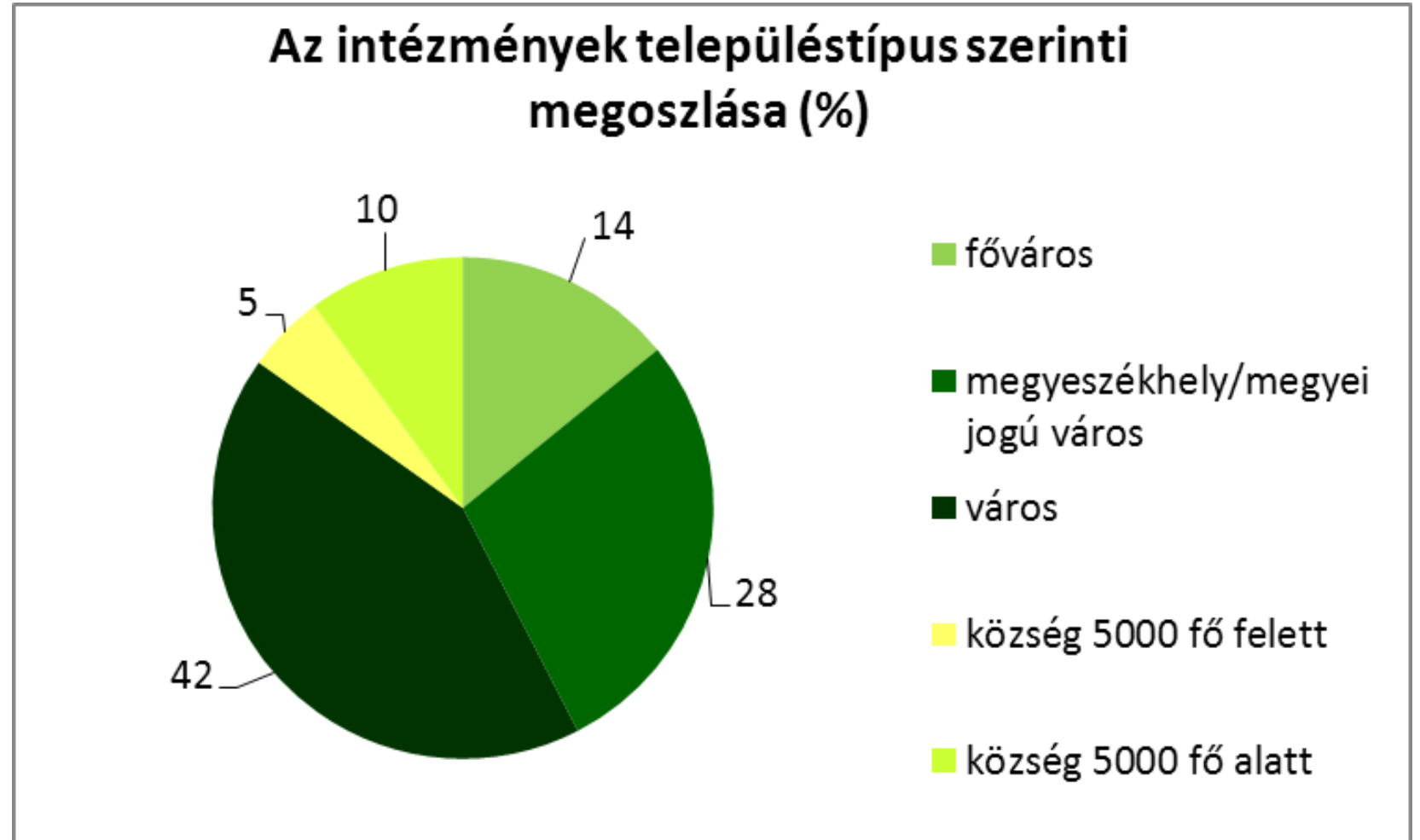
A minta jellemzése 3.

- Szakirányú diplomája 98%-nak van, csak 2%-nak nincs.
- A pályán átlagosan a megkérdezettek 21 éve dolgoznak, a legkevesebb 1 éve, a legtöbb 51 éve dolgozik a pályán.
- A megkérdezettek 70%-a a Pedagógus I-II. fokozatba tartozik.



A minta jellemzése 3.

Jelenlegi intézményükben a válaszadók átlagosan 14 éve dolgoznak, a legkevesebb 1, a legtöbb ideje 46 éve dolgozik jelenlegi munkahelyén.



**DEBRECENI
EGYETEM**

Oktatói attitűdök

A kérdőív alapján faktoranalízis (KMO=0,810) segítségével négyféle oktatói attitűdöt azonosítottunk a digitális oktatásban: Az megnevezett attitűdök a következők: tanulóközpontú, digitális virtuóz, digitális kreatív, nehezen alkalmazkodó

A faktorstruktúra 55%-át magyarázza a skálának.

Az alskálák reliabilitása megfelelő (Gliner, Morgan és Leech, 2017):

Skálák	Tanuló- központú	Digitális virtuóz	Digitális kreatív	Nehezen alkalmazkodó
Cronbach- α	0,734	0,738	0,636	0,555*

*kevés állítás (3 db)

Várakozásunk szerint a vizsgált dimenziók mentén kapott eredmények hozzásegítenek a digitális oktatás helyzetének és lehetőségeinek feltérképezésére a művészeti oktatásban.

Köszönjük a megtisztelő figyelmet!

A kutatás a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézete támogatásával valósult meg.

